

Bemærkninger til forordningsforslaget.

Almindelige bemærkninger

Den gældende landstingsforordning om hjælp til børn og unge er vedtaget på Forårssamlingen 2003. Anvendelsen af landstingsforordningen i kommunerne har vist, at der er nogle mangler, som forsøges rettet med dette ændringsforslag.

Formålet med nærværende forslag til ændring af landstingsforordningen om hjælp til børn og unge er først og fremmest at præcisere, at der er hjemmel til at træffe formandsbeslutninger, når der er behov for akut, at undersøge barnet eller den unge, at anbringe et barn eller en ung uden for hjemmet eller at opretholde en anbringelse af et barn eller en ung.

Det er endvidere mest hensigtsmæssigt, at tilbuddet om bisidderbistand og retten til at udtale sig kan fraviges ved akutte anbringelser, i det omfang det findes påkrævet af omstændighederne omkring anbringelsen. Det er ligeledes mest hensigtsmæssigt, at udarbejdelsen af handleplaner kan ske efterfølgende ved akutanbringelser, da akutanbringelser ikke kan afvente, at der udarbejdes en handleplan. Alt sammen for at kommunen har en reel mulighed for hurtigt at kunne foretage akutanbringelser på tidspunkter, hvor det ikke er muligt at samle kommunalbestyrelsen, inden der træffes beslutning.

I forbindelse med hjemgivelse bør det endvidere sikres, at det er muligt at opretholde anbringelsen med tvang ved en formandsbeslutning, således at forældre ikke kan kræve barnet udleveret på "skæve" tidspunkter, uden kommunen har mulighed for at reagere.

Der hersker i øjeblikket usikkerhed omkring, hvad takstbetalingen omfatter, og Landsstyret foreslår derfor indsat en bemyndigelse i landstingsforordningens § 25 til at fastsætte bestemmelser om takstbetaling i bekendtgørelsesform.

Landsstyret foreslår videre en bemyndigelsesbestemmelse indsat i landstingsforordningens § 35, således at der kan fastsættes nærmere retningslinier for væresteder.

I forbindelse med at et værested rettede henvendelse til Landstingets Ombudsmand på grund af manglende tilskud i foråret 2003, indledte Ombudsmanden en undersøgelse af finansieringsmuligheder for væresteder.

I § 37 stk. 3 er det bestemt, at Landsstyret kan yde tilskud. Det har aldrig været hensigten, at Landsstyret skal tillægges denne kompetence, som alene ligger hos Landstinget. Det er imidlertid en mulighed Landstinget altid har, og det er derfor en overflødig bestemmelse.

Landsstyret foreslår på den baggrund, at bestemmelsen ophæves.

Økonomiske konsekvenser.

Der er ikke økonomiske konsekvenser af ændringsforslaget, idet der alene er tale om en præcisering af hjemmelen til akutanbringelser og bemyndigelsesbestemmelser til at fastsætte nærmere bestemmelser om takstbetaling samt retningslinier for forsøgsprojekter.

Administrative konsekvenser.

Forslaget har ingen administrative konsekvenser.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Miljø- og naturmæssige konsekvenser.

Forslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

Administrative konsekvenser for borgerne.

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

Forholdet til Rigsfællesskabet og Selvstyret.

Forslaget har ingen betydning for forholdet til Rigsfællesskabet og Selvstyret.

Høring.

Forslag til ændring af landstingsforordningen om hjælp til børn og unge havde været sendt til høring hos KANUKOKA med anmodning om høring hos kommunerne, SIK, IMAK, PIP, Sundhedskartellet, Grønlands arbejdsgiverforening, PPR, ISI, Socialpædagogisk Seminarium, Foreningen af plejefamilier, Foreningen af forældre til handicappede børn, Udenrigsdirektoratet, Indenrigskontoret, Direktoratet for

Økonomi, Skattedirektoratet, Direktoratet for Boliger og Infrastruktur, Direktoratet for Sundhed, Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Direktoratet for Miljø og Natur, Råstofdirektoratet og internt i Familiedirektoratet.

De relevante høringssvar er indarbejdet i forslaget, ligesom der er udarbejdet et høringsnotat.

Høringsnotatet vil blive stilet til Familie- og Sundhedsudvalget.

Bemærkninger til forordningsforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Tilføjjelsen sker for at præcisere, at der ikke forudgående skal ske indhentelse af udtalelse fra det tværfaglige samarbejdsudvalg ved foreløbige afgørelser efter § 10 a.

Til nr. 2

Det Sociale Ankenævn afsagde i januar måned 2004 en principiel kendelse i en klagesag om akutanbringelse truffet ved formandsbeslutning. En kommune havde med hjemmel i landstingsforordning nr. 1 af 15. april 2003 om hjælp til børn og unge tvangsfjernet et barn akut ved en formandsbeslutning truffet af socialudvalgsformanden. Det Sociale Ankenævn finder imidlertid i afgørelsen af ovennævnte, at det er ulovligt, at udvalgsformanden træffer beslutning om tvangsfjernelse, når det ikke direkte er hjemlet i landstingsforordning om hjælp til børn og unge.

Ved akutte anbringelser af børn og unge uden for hjemmet forestås anbringelser, der i forvejen ikke er aftalt eller tilrettelagt, af kommunalbestyrelsen. Akutte anbringelser kan ske i de tilfælde, hvor barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade, når barnet er i nød, og når barnet udsættes for vold eller andre alvorlige overgreb fra nærmiljøet, eller når barnet eller den unge går ude om natten og omsorgspersonerne ikke er i stand til at varetage pasning og pleje af barnet. Akutte anbringelser kan foretages, hvis den, der sørger for barnet eller den unges daglige fornødenheder, bliver syg, dør eller lignende forhold opstår akut.

Det fremgår af forslaget, at der kan træffes formandsbeslutninger, når der akut:

- er behov for at undersøge barnet eller den unge,
- er behov for at anbringe barnet eller den unge uden for hjemmet, og
- i forbindelse med hjemgivelse, således at det er muligt at opretholde anbringelsen, når forældrene ønsker barnet eller den unge udleveret på

"skæve" tidspunkter, uden kommunen har haft mulighed for at vurdere, om det er i overensstemmelse med barnets behov.

Til nr. 3

Landsstyret finder det nødvendigt at præcisere, at bestemmelsen i forordningens § 11, stk. 1, og stk. 2, i den gældende forordning kan fraviges ved foreløbige afgørelser, hvor dette findes nødvendigt. Forældremyndighedsindehaverens rettigheder i forslaget i forbindelse med foreløbige afgørelser findes i § 12.

Til nr. 4

Ændringen af § 12 sker for at sikre forældremyndighedens rettigheder, da en skriftlig begrundelse samt vejledning om de pågældendes rettigheder, også ved beslutninger om anbringelse uden samtykke er hensigtsmæssig.

Til nr. 5

Ved akut-anbringelse som foretages i henhold til forslaget om at indsætte en bestemmelse som foreslået i forslagets § 10 a, foreløbige beslutninger ved akut anbringelse m.v., skal der udarbejdes en kortfattet angivelse af formålet med anbringelsen, uanset om barnet eventuelt hjemgives efter nogle få dage. Hvor der foreligger gentagne akutanbringelser af et barn, vil det med en handleplan blive mere synligt, at der skal igangsættes hjælpeforanstaltninger for barnet / familien, således at det kan forebygges, at problemerne udvikler sig.

Ved udarbejdelse af handleplaner skal familien og barnet deltage i udformningen. Kommunalbestyrelsen skal med dens særlige kendskab til en sag vurdere hjælpeforanstaltninger og udarbejde en handleplan, og det er kommunens ansvar at der bliver udarbejdet en handleplan.

Til nr. 6

Landsstyret er blevet opmærksom på, at ordet "omsorgssvigtede" mangler i den grønlandske version og ønsker med dette ændringsforslag at rette op på fejlen.

Ordlyden i den gældende grønlandske version af § 18, stk. 1, er:

"Ved professionel familiepleje forstås en plejefamilie med socialfaglig baggrund eller lignende erhvervsmæssig erfaring, som giver særlige forudsætninger for at tage sig af svært psykisk skadede børn og unge eller børn og unge med vidtgående fysisk eller psykisk handicap. "

Dette foreslås ændret, så ordlyden fremover retteligt bliver:

"Ved professionel familiepleje forstås en plejefamilie med socialfaglig baggrund eller lignende erhvervsmæssig erfaring, som giver særlige forudsætninger for at tage sig af svært psykisk skadede og omsorgssvigtede børn og unge eller børn og unge med vidtgående fysisk eller psykisk handicap. "

Til nr. 7

Der mangler en bemyndigelse i landstingsforordningens § 25 til at fastsætte bestemmelser om takstbetaling i bekendtgørelsesform.

Driften af døgninstitutionerne er en 100% kommunal opgave/byrde, dog administrerer Landsstyret området på kommunernes vegne. I de seneste år har praksis på døgninstitutionsoområdet været, at 50% af det næstkommende finansårs budgetterede udgifter dækkes ved en 50% 's reduktion af det kommunale bloktilskud, og den anden 50% af det næstkommende finansårs budgetterede udgifter dækkes ved at opkræve takstbetalinger fra de anbringende kommuner. Således skal kommunerne til enhver tid fuldt ud dække samtlige udgifter der er forbundet med driften af døgninstitutionsoområdet. Landsstyret har således fundet det mest hensigtsmæssigt, at Landsstyret kan fastsætte i bekendtgørelsesform, hvilke udgifter der indgår i de kommunale takster

Til nr. 8

Landsstyret mangler en bemyndigelsesbestemmelse i landstingsforordningens § 35, således at Landsstyret kan fastsætte nærmere retningslinier for forsøgsordninger og særlige socialpædagogiske tilbud til børn og unge.

Landsstyret skal godkende forsøgsordninger og særlige socialpædagogiske tilbud til børn og unge. I øjeblikket eksisterer der væresteder og selvejende institutioner med særlige socialpædagogiske formål, men der er behov for at afgrænse, hvilke typer af forsøgsordninger og socialpædagogiske tilbud, der kan ansøge om godkendelse. Det foreslås derfor, at Landsstyret bemyndiges til at fastsætte nærmere regler herom.

Til nr. 9

I forbindelse med en konkret klage til Landstingets Ombudsmand over manglende tilskud til et værested i foråret 2003, indledte Ombudsmanden en undersøgelse af finansieringsmuligheder for væresteder.

Efter § 37, stk. 3, i landstingsforordning nr. 1 af 15 april 2003 om hjælp til børn og unge, kan Landsstyret yde tilskud til opførelse og drift af institutioner. Det har aldrig været hensigten, at Landsstyret skal tillægges denne kompetence, som alene ligger hos Landstinget. Det er imidlertid en mulighed Landstinget altid har, og det er derfor en overflødig bestemmelse.

I forbindelse med udredningen af klagesagen fra værestedet meddelte Landsstyret Landstingets Ombudsmand, at bestemmelsen ville blive fjernet ved først kommende lejlighed.

Landsstyret foreslår på den baggrund, at bestemmelsen ophæves.

Til nr. 10

Som en konsekvens af forslaget om at indsætte en bestemmelse som foreslået i forslaget § 1, nr. 1, formandsbeslutninger ved akut anbringelse m.v., foreslås bestemmelsen om klagemuligheder ændret, således at der også gives mulighed for at klage over afgørelser truffet med hjemmel i denne bestemmelse.

Til § 2

Det foreslås, at ændringerne træder i kraft 1. januar 2005.